

Anton de Kom Universiteit van Suriname Bibliotheek

Universiteitscomplex, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname, Postbus 9212
Telefoon (597)464547, Fax (597)434211, E-mail: adekbib@uvs.edu

APPROVAL

NAAM: Fernandes Zadjinder

verleent wel / niet aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar / zijn Drs. / B.Sc / M.Sc.
afstudeerscriptie online beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum, Paramaribo, 8-12-2025

Handtekening [Handwritten Signature]

ANTON DE KOM UNIVERSITEIT VAN SURINAME

Faculteit der Juridische Wetenschappen

HET ONDERSCHIED TUSSEN HUISZOEKING EN ZOEKEN IN EEN WONING

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Laws (LLB)

Bachelor Opleiding Rechten

Fernandes, Radjinder Robby

Begeleider: Mr. Kasdipowidjojo J.

Paramaribo, December 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord

Lijst van afkortingen

Inleiding.....4

Hoofdstuk 1	Huiszoeking in het algemeen.....	7
1.1	Algemeen.....	7
1.2	De Rechter-Commissaris en zijn rol met betrekking tot huiszoeking en de inbeslagname.....	8
1.3	Huiszoeking door de (hulp) officier van Justitie.....	12
1.4	Binnentreden van woningen.....	13

Hoofdstuk 2	Zoeken in een woning.....	15
2.1	Algemeen.....	15
2.2	Het begrip inbeslagneming en de gronden voor de inbeslagneming.....	17
2.3	Bevoegde personen voor de inbeslagneming.....	20
2.4	De bevoegdheid om de uitlevering van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen te bevelen.....	22
2.5	De herziening van de positie van de rechthebbende bij inbeslagneming en teruggave.....	23

Hoofdstuk 3	Het Juridisch kader van de vrijwillige medewerking.....	26
3.1	Algemeen.....	26
3.2	De inbeslagneming en huiszoeking bij geheimhouders.....	27
3.3	Analyse Jurisprudentie.....	28

Conclusie

Aanbevelingen

Bronvermelding

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

Voorwoord

Deze thesis is geschreven en samengesteld als laatste onderdeel voor het afronden van mijn Rechtenstudie aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Ik heb hierbij gekozen voor het onderwerp *Het onderscheid tussen huiszoeking en zoeken in een woning* en heb een selectie gemaakt van verschillende relevante zaken met betrekking tot het onderwerp die goed aansluiten op elkaar in de verschillende hoofdstukken.

Het schrijven van deze thesis zie ik niet louter als laatste onderdeel voor het afstuderen, maar het heeft mij ook meer inzicht en kennis bijgebracht omtrent het dwangmiddel huiszoeking en zoeken in een woning teneinde de opgedane kennis te gebruiken in mijn (toekomstige) loopbaan als jurist.

Voor het samenstellen van mijn thesis, had ik begeleiding en de essentiële richtlijnen nodig van een ervaren persoon in de Rechtswetenschap in het bijzonder op het gebied van strafrecht/strafprocesrecht.

In de persoon van Mr. Kasdipowidjojo, Rechter bij het Strafhof, vond ik de juiste begeleider. Mr. Akkal, Commissaris van Politie, treedt hierbij op als medebeoordelaar.

Bij deze dank ik Mr. Kasdipowidjojo en Mr. Akkal voor hun bijzondere ondersteuning en medewerking. Mijn dank gaat ook uit naar de Chef de Bureau van de Faculteitsadministratie, mw. Wagimin en elke andere docent die op welke wijze dan ook zijn/haar bijdrage en ondersteuning heeft geleverd.

In zekere zin betreft het nog steeds werk in uitvoering en hou ik mij dus aanbevolen voor eventuele suggesties en opmerkingen die uiteindelijk een kwalitatieve verbetering van het werk kan opleveren.

Paramaribo, December 2025

Fernandes, Radjinder Robby

Lijst van afkortingen

1. EHRM: Europees Hof voor de Rechten van de Mens
2. EVRM: Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden
3. NJ: Nederlandse Jurisprudentie
4. HR: Hoge Raad
5. HvJ: Hof van Justitie
6. OvJ: Officier van Justitie
7. RC: Rechter-Commissaris
8. PG: Procureur-Generaal
9. GVO: Gerechtelijk Vooronderzoek
10. OM: Openbaar Ministerie
11. Sr: Wetboek van Strafrecht
12. Sv: Wetboek van Strafvordering
13. GW: Grondwet
14. P: Pagina

Inleiding

Het strafproces is de noodzakelijke schakel tussen het strafbaar feit en de door de rechter op te leggen strafrechtelijke sanctie. Het strafprocesrecht regelt die schakel. Daartoe zijn bevoegdheden toegekend aan functionarissen en - in bescheiden mate - aan burgers. Daarbij gaat het erom de strafwet toe te passen op schuldigen en toepassing ervan op onschuldigen te verhinderen. Straf-processuele bevoegdheden zijn steeds geclausuleerd, bijvoorbeeld door de bevoegdheid alleen aan bepaalde functionarissen toe te kennen, deze alleen in bepaalde gevallen te laten hanteren, de grond waarop ze mogen worden gebruikt aan te geven en deze aan bepaalde termijnen te binden.

De bevoegdheidstoedeling gaat steeds gepaard met beperkingen. Enerzijds legitimeert het strafprocesrecht de overheid op een bepaalde, vaak voor de betrokkenen bezwarende wijze, op te treden. Anderzijds worden tegelijk grenzen aangegeven waaraan het bevoegd gezag zich dient te houden. Het strafproces is gematigd accusatoir omdat de verdachte in de beginfase vooral object van het onderzoek is en als zodanig de uitoefening van dwangmiddelen heeft te dulden. De verdachte heeft daarbij overigens wel bevoegdheden om zich te weer te stellen tegen de hantering van dwangmiddelen ten opzichte van hem.

Echter is er binnen het strafprocesrecht geen sprake van gelijkwaardige procespartijen. Het gaat in deze juist om een wezenlijke ongelijkheid tussen de procespartijen. De verdachte kan namelijk op zijn beurt geen dwangmiddelen op het Openbaar Ministerie (OM) gaan toepassen of een eis in reconventie indienen. Uiteindelijk gaat het strafprocesrecht pas functioneren, als het door met strafvorderlijke bevoegdheden beklede personen in werking wordt gezet. Veel hangt af van hun beslissingen en hun wijzen van optreden. Zij geven er concreet gestalte aan. Zij kunnen 'slechte' bepalingen acceptabel maken door deze humaan en met gevoel voor redelijkheid toe te passen. Maar omgekeerd kunnen zij ook goede wetsbepalingen misbruiken. Veel hangt dus af van het niveau van de strafrechtsfunctionarissen.

Het strafproces zelf heeft als doel bestraffing mogelijk te maken. Dit is niet alleen het doel ervan, zo functioneert het ook. Het hoofddoel van het strafproces is de toepassing van het materiële strafrecht op daders mogelijk te maken. Indien het hoofddoel niet voorop staat en niet wordt nagestreefd, mag geen strafproces worden aangeknoopt.

Huiszoeking en zoeken in een woning zijn net als andere straf-processuele dwangmiddelen slechts geoorloofd indien de wet erin voorziet. Dan nog mag toepassing alleen maar plaatsvinden volgens de bij wet vastgestelde voorwaarden en grenzen en met inachtneming van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Bij de huiszoeking geldt als regel dat deze plaatsvindt door de rechter-commissaris (RC).

Echter, bij een aantal gevallen waarbij huiszoeking tegelijkertijd op verschillende plaatsen nodig werd geoordeeld, ontstond het probleem van de fysiek ondeelbare rechter-commissaris. Ook rees de vraag wanneer er sprake is van huiszoeking en wanneer van zoeken in een woning en wat het belang van dit onderscheid is. In de navolgende hoofdstukken wordt er, met inachtneming van relevante literatuur en jurisprudentie, antwoord gegeven op eerdergenoemde vragen.

Probleemstelling

De probleemstelling bij dit onderwerp is: *wanneer is er sprake van huiszoeking en wanneer van zoeken in een woning en wat is het belang van dit onderscheid?*

Het vraagstuk bij dit onderwerp kan beantwoord en/of beoordeeld worden aan de hand van de intensiteit en hevigheid waarmee politie en justitie functionarissen de locatie van huiszoeking aandoen, de handelingen van de functionarissen ter plekke en wat er precies beoogd wordt ermee.

Een duidelijk onderscheid tussen huiszoeking en zoeken in een woning dient er gemaakt te worden omdat dit van groot belang is binnen het strafrecht. De gevolgen binnen het strafprocesrecht voor huiszoeking enerzijds en zoeken in een woning anderzijds, zijn ook verschillend. Voor het juiste en correcte uitgangspunt, is het dus essentieel dat er een goed onderscheid wordt gemaakt tussen huiszoeking en zoeken in een woning.

De maatschappelijke relevantie

Het is de bedoeling dat het onderzoek naar het eerdergenoemd onderwerp of de resultaten van het onderzoek een bredere strekking moet hebben voor de samenleving. Elke laag van de samenleving dient geïnformeerd te zijn omtrent het bestaan van dwangmiddelen, het onderscheid in dwangmiddelen en wanneer die wel of niet toegepast mogen worden. De bedoeling zit er ook in om burgers waakzaam te maken tegen onbevoegd gebruik van dwangmiddelen door voornamelijk politiefunctionarissen en de bescherming van burgerrechten, met name het recht op privacy (zelfs in het kader van een strafrechtelijk onderzoek).

De wetenschappelijke relevantie

Het is de bedoeling dat met het schrijven en onderzoek doen over het dwangmiddel huiszoeking, een bijdrage wordt geleverd aan de reeds bestaande wetenschappelijke literatuur. Om invulling te geven hieraan, wordt er aan het eind van deze thesis antwoord gegeven op een specifieke onderzoeksvraag dat verwoord is in de probleemstelling. Verder worden er aanbevelingen gepresenteerd.

Onderzoeksmethode (methodologie) / plan van aanpak

Voor het samenstellen van de thesis was het plan van aanpak als volgt: er is één maand besteed aan literatuurstudie, één maand aan de bestudering van relevante wetgeving en jurisprudentie en vervolgens één maand aan het schrijven van het concept.

De huiszoeking en zoeken in een woning is een heel ingrijpend justitieel dwangmiddel en dat wekt enige interesse op voor nader te onderzoeken.

Middels het raadplegen van relevante literatuur en de veel besproken jurisprudentie in het strafprocesrecht, is er case study en literatuuronderzoek toegepast.

Vanwege het feit dat ons rechtssysteem aanleunt tegen de Nederlandse, is er voornamelijk gewerkt met Nederlandse literatuur en jurisprudentie.

Het is ook nuttig te vermelden dat gezien het feit dat het onderwerp een dwangmiddel betreft, er steeds een rechterlijke uitspraak als uitgangspunt genomen is bij het onderzoeken van de verschillende onderdelen van bovengenoemd onderwerp.

Opbouw

Dit onderwerp is opgebouwd uit drie (3) hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 bespreekt de huiszoeking. Het onderwerp *huiszoeking* wordt eerst belicht omdat de literatuur dit aangeeft als te zijn één van de meest ingrijpende dwangmiddelen. Hoofdstuk 1 is verder ingedeeld in vier (4) paragrafen waarbij de centrale rol van de RC wordt belicht.

Hoofdstuk 2 bespreekt het zoeken in een woning. Zoeken in een woning houdt in dat het meer gaat om een oppervlakkig onderzoek in een woning en kan dus gezien worden als een lichtere 'variant' van de huiszoeking. Echter valt het nog steeds onder de noemer van dwangmiddel en sluit dus goed aan bij de huiszoeking zelf.

Hoofdstuk 2 is verder ingedeeld in vijf (5) paragrafen waarbij het begrip *inbeslagneming* breedvoerig wordt besproken.

Hoofdstuk 3 bespreekt het wel verlenen van de medewerking door betrokkene of de bewoner bij een huiszoeking of zoeken in een woning. Het gebeurt ook dat de betrokkene of bewoner wél zijn toestemming en medewerking verleent bij een huiszoeking of zoeken in een woning. Hoofdstuk 3 is verder ingedeeld in drie (3) paragrafen.

De groep die omwille van hun beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het geven van een eventuele getuigenis. Dit komt niet vaak voor, doch mag niet achterwege gelaten worden. Deze groep van personen met een geheimhoudingsplicht wordt in het kader van de huiszoeking en inbeslagneming als laatste belicht. Dit hoofdstuk sluit goed af met een korte analyse van de jurisprudentie die aan de orde komt in het werk. De analyse wordt vervolgens weergegeven in de laatste paragraaf.

Tot slot geeft de conclusie duidelijkheid omtrent het geheel en antwoord op de probleemstelling. Het geheel sluit goed af met aanbevelingen voor de lezers.

Hoofdstuk 1 Huiszoeking in het algemeen

1.1. Algemeen

De huiszoeking ter inbeslagneming - in het vervolg volstaan met de aanduiding 'huiszoeking' - is een diep in het privéleven van de burger ingrijpend justitieel dwangmiddel. Juist vanwege de vergaande aantasting van de privacy is het dwangmiddel door de wetgever met waarborgen omkleed. Daarbij is rekening gehouden enerzijds met de belangen van de individuele burger, anderzijds met de doelmatigheid van het strafproces. Deze confrontatie van belangen heeft geleid tot een gedifferentieerde wettelijke regeling, waarbij onder uiteenlopende voorwaarden verschillende autoriteiten tot het doen van huiszoeking bevoegd zijn verklaard. De Hoge Raad (HR) heeft de huiszoeking niet gedifferentieerd. De Hoge Raad heeft de huiszoeking omschreven als het stelselmatig en gericht onderzoek van een plaats op aanwezigheid van voorwerpen die vatbaar zijn voor inbeslagneming.¹ Met andere woorden: een onderzoek dat niet stelselmatig is en evenmin gericht, is geen huiszoeking. Het onderscheid is van belang voor de beoordeling van de rechtmatigheid van justitieel en politieel optreden tijdens het voorbereidend onderzoek in strafzaken. Er ontstaat dan de vraag: heeft er wel of geen huiszoeking plaatsgevonden en zo ja: was de desbetreffende autoriteit (RC, Officier van Justitie {OvJ} of politie) bevoegd tot het doen van huiszoeking?

Huiszoeking kan ook in een andere plaats dan een woning plaatsvinden. Dat blijkt uit de tekst van artikel 97 lid 1 Wetboek van Strafvordering (Sv). Daartoe mag zo nodig proportioneel geweld zoals het openbreken van een kast, worden aangewend. Maar als de huiszoeking in een woning geschiedt - wat meestal het geval is - moet het, vanwege de privacy gevoeligheid van de woning, met extra waarborgen zijn omkleed.² Daarom verdient huiszoeking in een woning bijzondere aandacht. In 1992 heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) overwogen dat ook andere plaatsen dan een woning privacygevoelig kunnen zijn, zodat vanwege het bepaalde in artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) ook dan bijzondere waarborgen nodig kunnen zijn.

Van de bevoegdheid om huiszoeking te doen moeten worden onderscheiden de bevoegdheid om een plaats te betreden enerzijds en anderzijds de bevoegdheden die ter plaatse mogen worden uitgeoefend. Wat betreft de laatstgenoemde bevoegdheden beperkende tot de inbeslagneming, is vooral van belang het - ten opzichte van de huiszoeking - zogenaamde 'ander zoeken'.

¹ HR 28 mei 1985, NJ 1985, 822 (Cocaïne in keukenkastje).

² Mede o.g.v. artikel 17 Grondwet (GW), betreffende de eerbiediging van privéleven en woning van een ander.

Indien er geen bevoegdheid is om huiszoeking te laten verrichten, dan wil dat nog niet zeggen dat er geen betredingsbevoegdheid (specifiek voor woningen: binnentredingsbevoegdheid) is,³ of dat een zich bevoegd op die plaats (bijvoorbeeld in de woning) bevindende autoriteit aldaar geen andere activiteiten mag verrichten.⁴

1.2 De Rechter-Commissaris en zijn rol met betrekking tot huiszoeking en de inbeslagname

De RC mag in meer situaties dan elke andere strafvorderlijke functionaris tot inbeslagneming overgaan. Artikel 91 Sv verklaart de RC tijdens het gerechtelijk vooronderzoek (GVO) bevoegd tot inbeslagneming van alle daarvoor vatbare voorwerpen.

Elke koppeling met staande houden, aanhouden, volgen, huiszoeking of schouw is hier achterwege gelaten. De RC mag steeds, als er maar een grond is, in beslag nemen. Dat kan voor de officieren van justitie reden vormen om een GVO te vorderen.

De RC mag volgens artikel 97 Sv ter inbeslagneming op elke plaats een onderzoek instellen. Zijn ruime beslagbevoegdheid wordt dus ondersteund door dit dwangmiddel. Daarbij is geen wettelijke beperking aangelegd. Hij, de RC, mag dus ook woningen betreden. Daarbij is weer van belang te beseffen dat een onderzoek volgens artikel 97 Sv geen huiszoeking, dat wil zeggen een stelselmatig en gericht onderzoek op de aanwezigheid van voor inbeslagneming van vatbare voorwerpen, mag zijn. Dan moet aan zwaardere eisen worden voldaan (artikel 98 en 99 Sv). De RC hanteert dit dwangmiddel ambtshalve of op vordering van de OvJ. De RC kan zich laten vergezellen door bepaalde door hem aangewezen personen. Als het zich laat aanzien dat bijvoorbeeld deuren moeten worden geforceerd, zal hij politie assistentie vragen.

Evenals de officier en de hulpofficier van justitie mag de RC volgens artikel 99 lid 1 Sv ter inbeslagneming huiszoeking doen. De wet deelt die bevoegdheid in eerste instantie aan de RC toe, maar in spoedgevallen mogen officieren en hulpofficieren dit dwangmiddel ook aanwenden. De RC is aan minder beperkingen onderworpen dan de OvJ en de hulpofficier. De RC mag overall een huiszoeking doen en is niet gebonden aan de gevallen van ontdekking op heterdaad of van misdrijven waarop voorlopige hechtenis is toegelaten. De RC heeft anderzijds wel een verlov van het Hof van Justitie (HvJ) nodig. Dat verlov vraagt hij zelf of de OvJ vordert het.

³ Artikel 113 Sv bepreekt de binnentredingsbevoegdheid.

⁴ Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997, pagina (p.) 220-221.

In het laatste geval kan de OvJ als het verlot is gegeven, vorderen dat de RC aan het verlot gevolg zal geven. Die vordering richt de OvJ dan tot de RC.

De RC moet bij hun beslissingen niet alleen de rechtmatigheid, maar ook de opportuniteit van de huiszoeking beoordelen. Voor de RC geldt, anders dan voor de OvJ en de hulpofficier, de beperking dat hij ook verlot van het Hof van Justitie moet hebben voor het zoeken naar brieven of andere geschriften die niet het voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot begaan daarvan hebben gediend (artikel 100 lid 1 Sv).⁵

Soms, in spoedgevallen, kan niet op een beslissing van het HvJ worden gewacht. Dan mag de RC ambtshalve of op vordering van de officier zonder zo'n verlot de huiszoeking doen. Dan treedt echter één van de beperkingen in die ook voor de spoedhuiszoeking geldt: alleen zoeken op elke plaats waar het feit is begaan of sporen heeft achtergelaten, in de woning en de verblijfplaats van de verdachte, in logeerinrichtingen en openbare plaatsen.⁶

De RC heeft bij de spoedhuiszoeking ook geen verlot nodig voor het zoeken naar brieven of geschriften die niet het voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend.⁷

Volgens artikel 99 lid 1 Sv geschiedt de huiszoeking door de RC. Die bepaling heeft aanleiding gegeven tot discussie over de vraag of de RC permanent bij de huiszoeking aanwezig moet zijn. Dat levert in grote strafzaken waarin verscheidene huiszoekingen simultaan (om te voorkomen dat men elkaar inseint en dan goederen gaat verdonkeremanen) moeten worden gedaan, problemen op. Hoewel de wet blijkens dit woordgebruik daar krachtig op duidt, is door de HR toch aangenomen dat de RC niet permanent lijfelijk aanwezig behoeft te zijn.⁸ De RC mag volgens de Hoge Raad, na met de huiszoeking te zijn aangevangen, zich naar elders begeven. Moderne communicatiemiddelen maken het immers enerzijds mogelijk dat de (hulp) officier van justitie die bij de huiszoeking aanwezig moet zijn (artikel 99 lid 1 Sv) respectievelijk degene bij wie de huiszoeking wordt verricht, zich tijdens de huiszoeking tot de RC kan wenden ten einde diens beslissing in te roepen en anderzijds dat de RC desgewenst nadere instructies met betrekking tot de huiszoeking kan geven alsof hij zelf aanwezig zou zijn. De RC moet volgens deze rechtspraak in elk geval bij het begin van de huiszoeking aanwezig zijn. Van de mogelijkheid van communicatie tussen degene bij wie de huiszoeking plaatsvindt en de RC zal moeilijk iets terecht komen als degene de RC niet eens heeft gezien.

⁵ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 430-431.

⁶ Artikel 85 lid 1 onder 1 en artikel 98 lid 2 Sv.

⁷ Artikel 100 lid 1 Sv.

⁸ HR 8 november 1988, NJ 1989, 127 (Aanwezigheid RC bij huiszoeking).

Bovendien eist artikel 99 lid 2 Sv dat er een verslag van het binnentreden zonder toestemming van de bewoner moet worden opgemaakt. Het is moeilijk voorstelbaar dat de RC dit doet zonder dat hij zelf is binnentreden. De RC zal ook aan het einde van de huiszoeking aanwezig moeten zijn.

Het arrest *Aanwezigheid RC bij huiszoeking* HR 8 November 1988, NJ 1989, 127 spreekt over opsporingsambtenaren die 'intussen' onderzoekhandelingen verrichten.

Zoals eerder werd aangegeven moet de OvJ of een hem vervangende, ter plaatse bevoegde hulpofficier bij de huiszoeking aanwezig zijn. De RC kan zich doen vergezellen van bepaalde door hem aangewezen personen.⁹

Er moet binnen tweemaal vierentwintig uren na het betreden van een woning zonder toestemming van de bewoner een afschrift van het daarvan gemaakt verslag aan de bewoner worden uitgereikt of toegezonden.¹⁰ Tenslotte geldt net als bij de huiszoeking welke door de (hulp) officier van justitie verricht wordt, dat eerst vrijwillige afgifte van het voorwerp¹¹, tenzij het belang van het onderzoek zich daartegen verzet, wordt gepoogd te bewerkstelligen.

De RC beschikt over een belangrijke steunbevoegdheid ter inbeslagneming. Hij mag ter inbeslagneming de uitlevering van voor inbeslagneming van vatbare voorwerpen bevelen.¹² Daarmee wordt voorkomen dat hij het veel zwaardere steundwangmiddel van de huiszoeking hanteert. Het uitvaardigen van zo'n uitleveringsbevel heeft natuurlijk alleen zin als tevoren vast staat dat de houder van het voorwerp het bevel wel zal gehoorzamen. Indien niet, dan bestaat de kans dat hij het voorwerp achteroverdrukt en daarmee ook de toepassing van het dwangmiddel huiszoeking zal tegenwerken.

De RC mag zo'n bevel tot uitlevering alleen geven aan degene van wie redelijkerwijs wordt vermoed houder van een voor inbeslagneming van vatbare voorwerp te zijn. Het bevel houdt in dat men binnen de bij het bevel bepaalde termijn en op de daarin vermelde wijze het voorwerp aan de RC uitlevert of dit op de griffie overbrengt.

Het bevel kan mondeling of schriftelijk worden gegeven. In het laatste geval, schriftelijk, wordt het betekend.¹³ De artikelen 95 en 96 Sv regelen het één en ander over afschriften, openbaar bewaarde authentieke stukken en registers. Wie niet aan het bevel tot uitlevering gehoorzaamt, loopt behalve het risico van een huiszoeking, ook het risico van een strafvervolgning op.

Er is een aparte regeling gemaakt voor de uitlevering ter inbeslagneming van aan de post of brief, de telegrafie of aan een andere instelling van vervoer toevertrouwde stukken.

⁹ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 431-432.

¹⁰ Artikel 113 lid 2 Sv.

¹¹ Artikel 87 lid 1 Sv.

¹² Artikel 92 lid 1 Sv.

¹³ Artikel 92 lid 2 Sv.

Daarmee wordt namelijk een inbreuk gemaakt op het in de artikelen 17 lid 3 GW en 8 lid 1 EVRM vastgelegde brief- en telegraafgeheim. Die bepalingen voorzien in ontsnappingsmogelijkheden. Artikel 17 lid 3 GW stelt voor het briefgeheim de stringente eis dat de uitzonderingsgevallen in de wet moeten worden bepaald. De artikelen 88 Sv en 101 Sv regelen de strafvorderlijke inbreuken op het brief- en telegraafgeheim. Zij omvatten ook de voorbereiding ervan: het onderscheppen van zendingen.

De eerdergenoemde verdragsbepaling dwingen tot regeling daarvan omdat reeds het onderscheppen van post verboden is behoudens uitzonderingen die in het recht zijn geregeld.

Het dwangmiddel van inbeslagneming kan ingrijpend zijn. Het kan bovendien ook derden benadelen. Daarom is het goed dat de wetgever daartegen een rechtsmiddel heeft opengesteld. Belanghebbenden kunnen zich schriftelijk beklagen over de inbeslagneming zelf, over het gebruik van inbeslaggenomen voorwerpen, over het uitblijven van een last tot teruggave of over de kennisneming of het gebruik van gegevens opgeslagen door middel van een geautomatiseerd werk en vastgelegd tijdens een huiszoeking.¹⁴

In het arrest *Aanwezigheid RC bij huiszoeking* heeft de Hoge Raad antwoord gegeven op dit praktische probleem langs de weg van een redelijke uitleg van de wet. Die uitleg komt erop neer dat een lijfelijke aanwezigheid van de RC niet steeds vereist is. Daarbij houdt de Hoge Raad de ratio van artikel 99 Sv in het oog, door te overwegen dat de betrokkenheid van de RC bij de huiszoeking dient om te waarborgen dat grenzen van de wettelijke bevoegdheden niet worden overschreden.

Met behulp van moderne communicatiemiddelen kan, volgens de opvatting van de Hoge Raad, de RC de nodige richtlijnen geven aan degenen die feitelijk de huiszoeking verrichten en is hij te benaderen door zowel de huiszoekers als degene bij wie de huiszoeking wordt verricht. Derhalve kan volgens de Hoge Raad dankzij de moderne communicatiemiddelen ook zonder fysieke aanwezigheid van de RC aan de bedoeling van de wetgever worden tegemoetgekomen.

Daarbij hecht de Hoge Raad er vermoedelijk belang bij dat de RC aan het begin van de huiszoeking in de woning aanwezig is. Niet nodig is dat de nadien afwezige RC voortdurend bereikbaar is. Dat is slechts nodig wanneer de overige bij de huiszoeking betrokkenen met hem in contact willen komen. De rechter is verplicht om het door of namens de verdachte ter terechtzitting gevoerde verweer, dat de RC tijdens de huiszoeking niet voortdurend ter plaatse was en de persoon bij wie de huiszoeking plaatsvond zich gedurende de afwezigheid van de RC niet tot hem konden wenden, te onderzoeken.

¹⁴ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 432-434, 441.

1.3 Huiszoeking door de (hulp) officier van Justitie

Artikel 85 Sv regelt de bevoegdheid om huiszoeking te verrichten buiten de RC om. Dit artikel is bedoeld voor bijzondere omstandigheden. De OvJ mag slechts tot huiszoeking overgaan, als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er moet sprake zijn van betrapting op heterdaad.
- Er moet sprake zijn van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten.
- De OvJ moet een gerechtelijk vooronderzoek vorderen.
- Er moet sprake zijn van dringende noodzakelijkheid.
- De huiszoeking moet geschieden ter inbeslagneming van goederen.

De OvJ is bevoegd om huiszoeking te verrichten op elke plaats waar het feit is begaan of sporen heeft achtergelaten, in de woning en in de verblijfplaats van de verdachte, in logeerinrichtingen en openbare plaatsen (artikel 85 lid 1 onder 1 Sv). Indien het optreden van de OvJ niet kan worden opgewacht, dan komt deze bevoegdheid toe aan de hulp OvJ. Deze is gehouden om van de huiszoeking onverwijld schriftelijk kennis te geven aan de OvJ (artikel 85 lid 2 Sv). Dit stelt de OvJ in staat om de op hem rustende verplichting na te komen, namelijk om een gerechtelijk vooronderzoek te vorderen.¹⁵

De vordering hoeft niet te worden gedaan voorafgaand aan de huiszoeking. Dat kan zelfs nog enkele dagen na de huiszoeking geschieden.¹⁶ Bij een huiszoeking door een OvJ is het ijkpunt hiervoor niet het begin van de huiszoeking, maar het moment waarop de OvJ het verslag van de hulp OvJ ontvangt. Huiszoeking volgens artikel 85 lid 1 en 2 Sv door de (hulp) OvJ mag ook plaatsvinden als tegen de verdachte een GVO loopt, voor zover althans de huiszoeking buiten het kader van het GVO geschiedt.

¹⁵ Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997, p. 225-226.

¹⁶ HR 19 oktober 1988, NJ 1989, 458. In dit arrest werd door de HR geaccepteerd dat de GVO vier dagen na de huiszoeking werd ingediend.

1.4 Binnentreden van woningen

Van de bevoegdheid tot binnentreden moet worden onderscheiden de voorwaarden die in acht moeten worden genomen bij het binnentreden zonder toestemming van de bewoner. Zo kan slechts een machtiging tot binnentreden worden verleend als in het concrete geval een bevoegdheid tot binnentreden bestaat. Hierbij is artikel 113 Sv van toepassing. Als een woning ter opsporing wordt binnengetreden, dient de binnentredende persoon zich voorafgaand te legitimeren en het doel van het binnentreden mee te delen, tenzij bijzondere omstandigheden nopen tot het achterwege laten van deze verplichtingen. Ten behoeve van strafvordering mag een woning slechts worden binnengetreden:

- Met toestemming van de bewoner. De toestemming van de bewoner moet uitdrukkelijk zijn gegeven en wel voorafgaand aan het binnentreden.
- Op grond van een schriftelijke machtiging. Een machtiging ten behoeve van strafvordering kan slechts worden gegeven door de Procureur-Generaal bij het Hof, de OvJ of de hulp OvJ. Artikel 113 lid 1 en artikel 114 Sv zijn hierbij van toepassing.
- Voor zover de wet aan bepaalde personen uitdrukkelijk de bevoegdheid toekent tot het binnentreden van een woning zonder toestemming van de bewoner.
- Indien ter voorkoming of bestrijding van ernstig en onmiddellijk gevaar voor de veiligheid van personen en/of goederen terstond in de woning moet worden binnengetreden.

Om de rechtmatigheid van het binnentreden achteraf te kunnen controleren, is voorgeschreven dat hiervan een schriftelijk verslag moet worden opgemaakt. Zulks geschiedt slechts indien de woning zonder toestemming van de bewoner is binnengetreden. Er moet getracht worden de bewoner een afschrift van het verslag te doen toekomen.¹⁷

Het komt nogal eens voor dat aan een ambtenaar van politie die bevoegd is om tegen de wil van de bewoner een woning te betreden, de bevoegdheid wordt toegedicht om in die woning huiszoeking te verrichten. Een dergelijke ambtenaar is slechts bevoegd tot een oppervlakkig onderzoek, tot het betreden van de vertrekken in die woning en daar rond te kijken.

Van een bevoegdheid tot een stelselmatig en gericht onderzoek is er geen sprake. Er kan gezegd worden dat de bevoegdheid om huiszoeking te verrichten de binnentredingsbevoegdheid impliceert zij het dat het binnentreden moet voldoen aan bepaalde voorwaarden, terwijl het omgekeerde niet het geval is: de binnentredingsbevoegdheid omvat niet de bevoegdheid tot het verrichten van huiszoeking.

¹⁷ Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997, p. 227-228.

Het binnentreden van woningen tegen de wil van de bewoner is geregeld in Titel IV van het Wetboek van Strafvordering. De vijfde Afdeling omvat voornamelijk: binnentreden van woningen en betreden van enkele bijzondere plaatsen. De artikelen 113-116 Sv zijn daarbij van toepassing.

De opsporingsambtenaar die de RC vergezelt bij een huiszoeking die door de RC wordt uitgevoerd en die tegelijk met de laatstgenoemde het pand betreedt, valt onder de binnentredingsbevoegdheid van de RC welke impliciet onder de huiszoekingsbevoegdheid van de RC valt, en kan de woning betreden als persoon door wie de RC zich bij het verrichten van de huiszoeking laat vergezellen.

In de praktijk komt het regelmatig voor dat opsporingsambtenaren in afwachting van de komst van de RC alvast een woning betreden om voorshands de situatie te 'bevriezen'.¹⁸ Er kan echter geen huiszoeking plaatsvinden totdat de RC is gearriveerd.

Indien de komst van de RC niet kan worden afgewacht, dan is bij dringende noodzakelijkheid de OvJ tot de huiszoeking bevoegd, en als deze niet kan, dan mag de hulp OvJ de huiszoeking verrichten. Met andere woorden, in spoedgevallen geeft de hulpofficier de last af tot het binnentreden van het pand desnoods aan zichzelf. In voorkomend geval verricht hij, de hulpofficier, de huiszoeking en maakt een proces-verbaal van binnentreden op welk hij toezendt aan de OvJ, die op zijn beurt onverwijld een gerechtelijk vooronderzoek vordert bij de RC.¹⁹

¹⁸ Dit is het geval bij Opiumwetzaken. De Opiumwet is van toepassing in Nederland.

¹⁹ Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Samsom H.D. Tjeenk Willink, Alphen aan den Rijn, 1990, p. 117-118.

Hoofdstuk 2 Zoeken in een woning

2.1 Algemeen

Het onderscheid tussen huiszoeking en 'ander zoeken' kwam aan de orde in twee veel besproken arresten, te weten het arrest Cocaïne in keukenkastje²⁰ en het arrest Heroïne in de linnenkast.²¹

In het Cocaïne in keukenkastje arrest was de vraag aan de orde of de desbetreffende opsporingsambtenaar wel bevoegd was om de in het keukenkastje aangetroffen cocaïne in beslag te nemen. De ambtenaar die op grond van artikel 9 lid 3 Opiumwet (artikel 10 lid 3 Wet Verdovende Middelen) was binnentreden en krachtens artikel 9 lid 6 Opiumwet (artikel 10 lid 6 Wet Verdovende Middelen) de cocaïne in beslag had genomen, was vanwege deze bepalingen bevoegd tot binnentreden en tot inbeslagneming, maar niet tot het doen van huiszoeking. Maar had hij, de opsporingsambtenaar, in de woning wel naar cocaïne gezocht? Voorts als het antwoord hierop bevestigend moest luiden, rees dan de volgende vraag: was er wel sprake van huiszoeking? Het Hof oordeelde dat er geen sprake was van een huiszoeking nu de politie (in dat geval) slechts een uur binnen was geweest, de verdovende middelen in het keukenkastje waren aangetroffen, er bij het onderzoek niets verbroken of geforceerd was, het onderzoek als eenvoudig kon worden aangemerkt, en het onderzoek, gelet op de op het spel staande belangen, weinig ingrijpend was geweest. De Hoge Raad vond dat het Hof juist had geoordeeld. Hij beschouwde hetgeen in de woning was voorgevallen, niet als een stelselmatig en gericht onderzoek en daarmee niet als een huiszoeking. Derhalve was de opsporingsambtenaar zijn boekje niet te buiten gegaan, zodat het bewijs niet op onrechtmatige wijze was verkregen.

In het arrest Heroïne in linnenkast leidden de feiten en omstandigheden tot een andere conclusie. De opsporingsambtenaren baseerden hun handelen op artikel 9 lid 3 juncto lid 6 Opiumwet. Dit betreft de algemene betredings- en algemene inbeslagnemingsbevoegdheid (zie de artikelen 10 lid 3 juncto lid 6 Wet Verdovende Middelen). Zij waren de woning binnentreden en hadden deze vervolgens doorzocht. Daarbij was een Samsonite koffer, een schoudertas en een tas met geld in beslag genomen. In de linnenkast, de kast in de woonkamer, en in de klok waren goederen aangetroffen die eveneens in beslag waren genomen. Het Hof oordeelde dat een aantal goederen voor de hand was aangetroffen en dat voor het overige slechts een eenvoudig onderzoek had plaatsgevonden, waarbij niets gebroken was. Een dergelijk eenvoudig en gelet op de op het spel staande belangen, weinig ingrijpend onderzoek behoort, volgens het Hof, tot de handelingen waartoe opsporingsambtenaren krachtens hun bevoegdheid gegrond op artikel 9 Opiumwet (artikel 10 Wet Verdovende Middelen) mogen overgaan.

²⁰ HR 28 mei 1985, NJ 1985, 822 (Cocaïne in keukenkastje).

²¹ HR 17 maart 1987, NJ 1988, 155 (Heroïne in de linnenkast).

Met andere woorden: wie over een bevoegdheid tot binnentreden en over een algemene inbeslagnemingsbevoegdheid beschikt, mag in een woning zoeken, zolang dat zoeken niet het karakter van een gericht en stelselmatig onderzoek krijgt.²²

Naar in het algemeen moet worden aangenomen levert het onderzoeken van een gehele woning, met het doel na te gaan of zich daarin voor inbeslagneming vatbare voorwerpen bevinden, waarbij onder meer zijn aangetroffen geld in een koffer, een plat pakje onder een stapel linnengoed in een linnenkast, een zak in een kast en een enveloppe, een stelselmatig en gericht onderzoek op.²³ Vervolgens vernietigde de Hoge Raad het arrest van het Hof nu de beslissing in de opvatting van de Hoge Raad onjuist was en indien met onvoldoende redenen was omkleed. Immers, er was wel degelijk sprake van een huiszoeking en daartoe zijn opsporingsambtenaren op grond van artikel 9 Opiumwet (artikel 10 Wet Verdovende Middelen) niet bevoegd. Uit de rechtspraak kunnen diverse criteria worden afgeleid op basis waarvan dient te worden beoordeeld of al dan niet sprake is geweest van een huiszoeking:

- De duur van het onderzoek. Onder omstandigheden kan de duur van het onderzoek van belang zijn. Vermoedelijk is dit criterium van geringe betekenis, nu het zeer wel denkbaar is dat het oppervlakkig onderzoeken van de ene woning twee uur vergt, terwijl een grondige huiszoeking in de andere woning binnen een uur kan worden voltooid.
- De intensiteit van het onderzoek. Wanneer er sprake is van het forceren van deuren of het openbreken van vloeren of aftimmeringen, dan kan niet meer van een oppervlakkig onderzoek worden gesproken. Het gaat dan om een huiszoeking. Het stelselmatig en gericht zoeken duidt eveneens op een hoge mate van intensiteit van het onderzoek.
- De plaats waar wordt gezocht, is relevant voor wat betreft de privacy gevoeligheid. In het algemeen mag worden aangenomen dat een onderzoek in de linnenkast zwaarder weegt aan privacy gevoeligheid dan het onderzoek van een keukenkastje.²⁴

²² Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997, p. 222-223.

²³ Aldus de HR 17 maart 1987, NJ 1988, 155.

²⁴ Zie hieromtrent J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997, p. 223-224.

2.2. Het begrip inbeslagneming en de gronden voor de inbeslagneming

In de praktijk van de strafrechtspleging neemt de inbeslagneming een belangrijke plaats in. Inbeslagneming is gedefinieerd als het onder zich nemen of gaan houden van enig voorwerp ten behoeve van de strafvordering. Daaronder valt ook de situatie dat de betrokkene het voorwerp vrijwillig heeft afgestaan. Normaliter behelst inbeslagneming dat het voorwerp in de macht van de beslaglegger komt. Inbeslagneming verstoort de civielrechtelijke eigendomsverhouding niet, maar maakt wel een inbreuk op het genot dat de gerechtigde tot het voorwerp geniet. De Grondwet stelt in dit opzicht geen beperkingen. Artikel 34 GW handelt over de onteigening. Daarbij is van inbeslagneming geen sprake. Artikel 1 lid 1 van het Eerste Protocol van het EVRM garandeert elke natuurlijke of rechtspersoon 'the Peaceful Enjoyment of his Possessions'.²⁵

Het tweede lid laat de staten echter vrij de door hen noodzakelijk geachte wetten uit te vaardigen waarmee in het algemeen belang het gebruik van de eigendom wordt gereguleerd of waarmee de betaling van onder meer boeten wordt gegarandeerd. Deze beperkingsclausules laten de staten veel ruimte voor beslaglegging in het kader van de strafvordering.

Het belang van de strafrechtspleging wordt dus over het algemeen hoger gewaardeerd dan het belang van het ongestoord genot van voorwerpen die men onder zich heeft. Dat is niet zo verwonderlijk als men zich realiseert dat de houder nogal te kwader trouw is: hij heeft het voorwerp bij de eigenaar weggehaald. Dan beschermt de inbeslagneming de eigenaar, zonder dat deze overigens mag worden gebruikt met het enkele doel om het slachtoffer in het volle genot van zijn eigendomsrechten te herstellen. Dat is geen grond voor de inbeslagneming. Het kan ook gebeuren dat door inbeslagneming wordt geanticipeerd op aanstonds eventueel op te leggen sancties. Dan draagt zij een conservatoir karakter. Bij deze conservatoire toepassing staat effectieve tenuitvoerlegging van straks eventueel op te leggen sancties voorop. Dat is een belang dat ook in het civiele recht erkenning heeft gevonden: het conservatoir beslag.

Het belang daarvan en van zijn strafvorderlijke tegenhanger is gerechtvaardigd. Het Wetboek van Strafvordering stelt niet de eis dat er een verdenking tegen een bepaalde persoon moet zijn. Dat ligt voor de hand, omdat inbeslagneming een dwangmiddel is dat op voorwerpen wordt uitgeoefend. Als bijvoorbeeld een moord is gepleegd en in het lijk wordt een kogel aangetroffen, dan wordt die in beslag genomen om na te gaan met welk soort wapen die is afgeschoten. Hierdoor ontstaat er een aanknopingspunt voor verder onderzoek. Er moet, wil het dwangmiddel mogen worden toegepast, wel een strafrechtelijk relevante situatie zijn. De zaak moet binnen het bereik van het strafrecht liggen. Er moet een zeker vermoeden van een strafbaar feit zijn.

²⁵ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 422.

Als dat er niet is, zou hantering van het dwangmiddel buiten het verband van de strafvordering treden. Echter is er geen beperking gesteld aan de kring van personen die door de inbeslagneming kunnen worden getroffen. Daaronder kan het slachtoffer ressorteren, bijvoorbeeld als die met zijn eigen mes heeft gestoken. Dan kan dit in beslag worden genomen, bijvoorbeeld om dit op vingerafdrukken van de dader te onderzoeken.

Met het oog waarop mag in beslag genomen worden? Zoals eerder aangegeven houdt de inbeslagneming in: het onder zich nemen of gaan houden van een voorwerp ten behoeve van de strafvordering. Als dat belang niet wordt gediend, is er geen sprake van strafvorderlijke inbeslagneming en mag het dwangmiddel niet worden gehanteerd. De artikelen 82 en 82a Sv werken dit nader uit door te bepalen welke voorwerpen vatbaar zijn voor inbeslagneming.

Dat zijn op de eerste plaats de voorwerpen die kunnen dienen om de waarheid aan het licht te brengen, bijvoorbeeld het wapen waarmee is geschoten, het stoffelijk overschot van het slachtoffer en bijvoorbeeld de vervalste documenten. Bij de waarheidsvinding moet niet alleen aan het bewijs van het ten laste gelegde feit worden gedacht.²⁶

Ook bij het beantwoorden van de vraag of er een rechtvaardigings- of schulditsluitingsgrond is, kunnen bepaalde voorwerpen een rol spelen, zoals bijvoorbeeld bij een beroep op noodweer het voorwerp waarmee de verdachte werd aangevallen. Voor de waarheidsvinding mag onderzoek worden gedaan aan en in het in beslag genomen voorwerp. In een computer opgeslagen gegevens zijn daarvan niet uitgezonderd.

In de tweede plaats mag onderzoek worden gedaan aan voorwerpen die kunnen dienen om wederrechtelijk verkregen voordeel in de zin van artikel 82 lid 1 Sv aan te tonen. Het gaat hier om de waarheidsvinding met het oog op sanctionering. Om te zorgen dat aanstonds de sanctie van ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden opgelegd, mogen nu reeds voorwerpen in beslag genomen worden die kunnen dienen tot fundering van die sanctie. Deze wijziging lijkt tot gevolg te hebben dat overigens de inbeslagneming niet mag dienen om straks gemakkelijker de omvang van de adequate sanctie vast te stellen. In de derde plaats mag de inbeslagneming worden gebruikt ter conservering van de mogelijkheid om bepaalde sancties op te leggen. Vanouds staat al in artikel 82 lid 2 Sv dat voorwerpen waarvan de verbeurdverklaring of de onttrekking aan het verkeer kan worden bevolen, in beslag worden genomen.

Eén van de genoemde gronden zal steeds in werkelijkheid aanwezig moeten zijn. Onvoldoende is de aanwezigheid ervan in het algemeen.

²⁶ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 423-424.

Bij het conservatoir beslag moet de beslaglegger nagaan of oplegging van de desbetreffende sanctie niet hoogst onwaarschijnlijk is. Als die oplegging hoogst onwaarschijnlijk is, mag geen conservatoir beslag worden gelegd.

Zo kan in het algemeen bij een licht verkeersmisdrijf de auto waarmee het delict is begaan, verbeurdverklaard worden. Dit zal dan een disproportionele straf zijn die daarom hoogstwaarschijnlijk niet zal worden opgelegd. Dan is inbeslagneming ongeoorloofd. Het beginsel van zuiverheid van oogmerk zou dan worden geschonden. Van zo'n schending is ook sprake als alle exemplaren van een pornografisch geschrift in beslag worden genomen met het oog op waarheidsvinding. Daarvoor is beslag op één exemplaar toereikend.

De gevallen waarin in beslag mag worden genomen zijn niet gekoppeld aan de verdenking van delicten van een bepaalde ernst. Ze zijn veelal gekoppeld aan de toepassing van andere bevoegdheden of aan het optreden van een bepaalde functionaris. Daarnaast staat dat inbeslagneming ook kan geschieden als de betrokkene het voorwerp vrijwillig afstaat. Die vrijwilligheid moet dan wel vaststaan. Ook al wordt er gekoppeld aan de hantering van andere bevoegdheden, het gaat steeds om de inbeslagneming. Andere dwangmiddelen zijn als accessoire of als steundwangmiddel aan te duiden. Ze zijn accessoir als de aanwending ervan legitimeert tot inbeslagneming, zoals bijvoorbeeld bij de aanhouding. Het zijn steundwangmiddelen als de hantering ervan de inbeslagneming mogelijk maakt, zoals bijvoorbeeld het geval is bij de huiszoeking ter inbeslagneming. Dan is de huiszoeking een steundwangmiddel. Daaraan kan overigens een binnentreding zonder toestemming van de bewoner voorafgaan.²⁷

De andere bevoegdheden kunnen dwangmiddelen zijn. Zo mag tot inbeslagneming worden overgegaan bij staande houding en aanhouding. Dan fungeren staande houding en aanhouding als accessoire dwangmiddelen. In het geval van huiszoeking ter inbeslagneming, draagt de huiszoeking het karakter van een steundwangmiddel. In andere gevallen zijn bevoegdheden die geen dwangmiddelen zijn, toekend om de inbeslagneming mogelijk te maken. Dat doet zich voor bij het volgen en bij de uitlevering. Die bevoegdheden zijn steunbevoegdheden.

²⁷ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 424-426.

2.3 Bevoegde personen voor de inbeslagneming

Het eerste geval waarin inbeslagneming is toegelaten, is dat waarbij iemand die een verdachte bij ontdekking op heterdaad aanhoudt. Die aanhoudingsbevoegdheid bij ontdekking op heterdaad, komt aan iedereen toe. Dan mag hij de door de verdachte met zich gevoerde en voor inbeslagneming vatbare voorwerpen in beslag nemen.²⁸

Artikel 83 lid 1 Sv zegt dat hij die de verdachte staande houdt of aanhoudt de door hem met zich gevoerde en voor inbeslagneming vatbare voorwerpen in beslag mag nemen. Hieraan ontleen opsporingsambtenaren de bevoegdheid bij het staande houden en bij het aanhouden op en buiten heterdaad hun bevoegdheid tot inbeslagneming. Volgens de Hoge Raad legitimeert artikel 83 lid 1 onder omstandigheden ook tot een onderzoek naar voor inbeslagneming vatbare voorwerpen in de auto van een verdachte. Daarvoor is niet vereist dat die auto eerst in beslag wordt genomen.²⁹ De opsporingsambtenaar mag daarvoor het steundwangmiddel van het onderzoek aan de kleding hanteren (artikel 83 lid 2 juncto artikel 47 lid 1 en 2 Sv). Een (hulp) OvJ mag hiertoe zelfs een onderzoek aan het lichaam instellen (artikel 83 lid 2 juncto artikel 47 lid 1 Sv). Een opsporingsambtenaar mag bijvoorbeeld in de broekzakken van een drugsverdachte persoon voelen. Dat mag een gewone burger bij aanhouding op heterdaad niet.

In andere gevallen waarbij inbeslagneming is toegelaten, betreft de opsporingsambtenaar die bij ontdekking op heterdaad voor inbeslagneming vatbare voorwerpen volgt.³⁰

Hier valt te denken aan de situatie dat de verdachte er met de buit van de diefstal vandoor gaat en op een gegeven moment de buit laat vallen. Dan is er geen sprake meer van met zich gevoerde voorwerpen in de zin van artikel 83 lid 1 Sv. Dan mag de opsporingsambtenaar die buit op grond van artikel 84 Sv in beslag nemen. Ook als de verdachte het voor inbeslagneming vatbare voorwerp op de locus delicti achterlaat, mag de opsporingsambtenaar het ter plaatse in beslag nemen.³¹

Hoewel er dan strikt genomen geen sprake is van het volgen van een voorwerp, zou het merkwaardig zijn indien zo'n voorwerp wel in beslag mag worden genomen als de verdachte het ten tijde van de staande houding of de aanhouding met zich voert en ook als hij het in geval van ontdekking op heterdaad elders achterlaat, maar niet als hij dit op de locus delicti achterlaat.

Ook valt aan te nemen dat de opsporingsambtenaar tegelijk met de ontdekking op heterdaad een zich ter plaatse bevindend en voor inbeslagneming vatbaar voorwerp in beslag mag nemen. In het kader van het volgen mag de opsporingsambtenaar op grond van artikel 84 Sv elke plaats (dus ook woningen) betreden. Hij moet daarvoor wel de eisen gesteld in de wet naleven.

²⁸ Artikel 83 lid 1 Sv.

²⁹ Aldus de HR 3 juli 1989, NJ 1990, 140.

³⁰ Artikel 84 Sv.

³¹ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 426-427.

Dit betekent echter niet dat hij, de opsporingsambtenaar, dan ter plaatse een huiszoeking mag doen. Daartoe moet aan meer wettelijke eisen zijn voldaan. Als de opsporingsambtenaar in de woning het spoor kwijtraakt, zal hij moeten zorgen dat er een huiszoeking komt.

De hulp OvJ en de OvJ mogen op grond van artikel 85 Sv huiszoeking ter inbeslagneming doen. Die huiszoeking is een steundwangmiddel. Als aan de daartoe gestelde voorwaarden is voldaan,³² mag zonder dat sprake is van met zich gevoerde of gevolgde voorwerpen, beslag worden gelegd. Dit staat niet met zoveel woorden in artikel 85 Sv, maar moet eruit worden afgeleid. Er wordt immers gesproken over huiszoeking ter inbeslagneming. De huiszoeking is anders dan de term doet vermoeden niet tot huizen beperkt. Het is een bepaalde wijze van onderzoek.

Artikel 85 lid 1 Sv geeft daartoe de bevoegdheid aan de (hulp) OvJ in geval van ontdekking op heterdaad of van een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten. Dan kan de officier in afwachting van het optreden van de RC bij dringende noodzakelijkheid ter inbeslagneming huiszoeking doen. Hij moet dan vervolgens een gerechtelijk vooronderzoek vorderen.³³ Dit is de zogenaamde spoedhuiszoeking door de (hulp) OvJ. Daarbij valt te denken aan het geval dat de officier van de politie inlichtingen ontvangt over een grote partij drugs die zich in een bepaald pand bevindt. Waarschijnlijk zal die partij binnen korte tijd worden afgezet en er is daardoor dus geen tijd te verliezen. Dan mag er, voor de inbeslagneming, een huiszoeking plaatsvinden die geleid wordt door de (hulp) OvJ als de RC niet binnen de korte tijd beschikbaar is. De officier gaat dan met de politie de huiszoeking doen teneinde het verboden spul in beslag te kunnen nemen. Hij zal uiterlijk kort na die huiszoeking een vordering voor een gerechtelijk vooronderzoek moeten laten uitgaan. Door de inschakeling van de RC wordt bereikt dat deze, zij het achteraf, de hantering van het zo ingrijpende dwangmiddel van de huiszoeking kan controleren. De hulpofficier mag, als ook het optreden van de officier niet kan worden afgewacht, ook huiszoeking ter in beslagneming doen (artikel 85 lid 2 Sv). Hij moet daarvan dan onverwijld schriftelijk aan de officier ter kennis brengen. Die zal vervolgens onverwijld een GVO moeten vorderen.³⁴

Voor de officier en hulpofficier geldt ook dat zij de huiszoeking voor de inbeslagneming mogen doen op elke plaats waar het feit is begaan of sporen heeft achtergelaten, in de woning en in de verblijfplaats van de verdachte, in herbergen, koffiehuisen en openbare plaatsen (artikel 85 lid 1 Sv). Hoewel de term 'huiszoeking' anders doet veronderstellen, kan een huiszoeking dus ook elders dan in woningen plaatsvinden.³⁵

³² Volgens artikel 85 Sv zijn er twee voorwaarden waaraan voldaan moeten zijn, wil de hulp OvJ en de OvJ overgaan tot huiszoeking namelijk: bij betrapping op heterdaad en bij dringende noodzakelijkheid.

³³ Er moet een GVO gevorderd worden omdat de RC alsnog moet kunnen toetsen of er inderdaad sprake is geweest van de twee voorwaarden vervat in artikel 85 Sv.

³⁴ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 427-428.

³⁵ Zie hieromtrent G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995, p. 428.

De inbeslagneming geschiedt uiteindelijk op grond van artikel 91 Sv door de RC. De RC is in meer situaties dan welke andere strafvorderlijke functionaris bevoegd om tot inbeslagneming over te gaan. Dit kwam reeds aan de orde in paragraaf 1.2 op pagina 8.

2.4 De bevoegdheid om de uitlevering van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen te bevelen

Het Wetboek van Strafvordering kent aan opsporingsambtenaren in principe geen algemene inbeslagnemingsbevoegdheid toe. Alleen in geval van verdenking van bepaalde strafbare feiten zijn opsporingsambtenaren tot inbeslagneming bevoegd. Voor de overige bezitten zij slechts speciale inbeslagnemingsbevoegdheden: alleen wanneer zij in de uitoefening van een andere bevoegdheid een daarvoor vatbaar voorwerp aantreffen, zijn zij tot inbeslagneming daarvan bevoegd. Voorbeelden van een dergelijke speciale inbeslagnemingsbevoegdheden treft men aan in artikel 83 lid 1 Sv (inbeslagneming tijdens aanhouden of staande houden), artikel 84 Sv (inbeslagneming bij ontdekking op heterdaad al dan niet na voorafgaand volgen van het voorwerp) en artikel 85 Sv (inbeslagneming tijdens huiszoeking).

Ten aanzien van het betreden van woningen worden daarbij ook de artikelen 113-116 Sv van toepassing verklaard, dan wel wordt in soortgelijke voorschriften voorzien. Deze bevoegdheid is oorspronkelijk in de wet opgenomen met de bedoeling om door toepassing ervan een huiszoeking te voorkomen. Een dergelijke rol heeft deze bevoegdheid in de praktijk echter zelden gespeeld. De bevoegdheid wordt niet of nauwelijks gebruikt. De betrokken burger kan altijd worden uitgenodigd om daarvoor vatbare voorwerpen ter inbeslagneming uit te leveren. Voldoet hij daaraan niet, dan zal ook een bevel tot uitlevering weinig helpen. Voldoet hij, de burger, daaraan wel, dan is het de vraag of daarmee een huiszoeking kan worden voorkomen.

De uitlevering van vuurwapens bijvoorbeeld kan juist de aanvankelijke verdenking van aanwezigheid daarvan versterken zodat huiszoeking moet worden verricht om te zien of er nog andere vuurwapens voorhanden zijn.³⁶

Uiteindelijk komt de bevoegdheid om de uitlevering te bevelen op grond van het Wetboek van Strafvordering alleen toe aan de RC. Dit is geregeld in artikel 92 lid 1 Sv.

³⁶ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking in: Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 106, 108-109.

2.5 De herziening van de positie van de rechthebbende bij inbeslagneming en teruggave

Het in beslag nemen van voorwerpen mag alleen geschieden ten dienste van de strafvordering. Die grondslag wordt in artikel 82 Sv nader geconcretiseerd tot de waarheidsvinding of het veiligstellen van het voorwerp ten behoeve van een waarschijnlijke verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer. Als zulks niet met het oog op één van deze belangen nodig is, mag geen beslag op een voorwerp worden gelegd. Ingevolge artikel 82 Sv is inbeslagneming uitsluitend ten behoeve van de teruggave van het voorwerp aan de rechthebbende niet geoorloofd: de bij een van diefstal verdachte persoon aangetroffen voorwerpen mogen niet in beslag worden genomen slechts omdat de opsporingsambtenaren de eigenaar behulpzaam willen zijn bij het terugkrijgen van zijn spullen.

Naast het leggen van beslag is ook het voortduren van het beslag gebonden aan de gronden van artikel 82 Sv. Zodra de strafvorderlijke grond van het beslag vervallen is, moet het voorwerp worden teruggegeven en wel, als hoofdregel, aan degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen (zelfs al is deze te kwader trouw): artikel 105 lid 1 Sv. Daarmee drukt dit artikel uit dat de wetgever met de belangen van de rechthebbende op het voorwerp weinig rekening wenste te houden. Teruggave aan een ander dan de degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen kan alleen plaatsvinden als degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen schriftelijk heeft verklaard van zijn recht op teruggave afstand te doen (artikel 105 lid 4 Sv) of indien de gelaedeerde bij het Openbaar Ministerie bekend is. In het laatste geval kan de OvJ op grond van artikel 105 lid 2 of lid 3 Sv tot teruggave aan die rechthebbende besluiten.

Echter doet deze uitzonderingssituatie zich in de praktijk eerder niet dan wel voor hetgeen ertoe kan leiden dat een dief de bij hem aangetroffen, eerder door de politie in beslag genomen spullen terugkrijgt.

De stijgende belangstelling voor de gelaedeerde doet de vraag rijzen of diens belangen niet ook in de regeling van de inbeslagneming van voorwerpen hun plaats moeten krijgen. Gelet hierop gaat het daarbij met name om twee concrete vragen:

Moet artikel 82 Sv zodanig worden gewijzigd dat daarin de teruggave aan de rechthebbende als zelfstandige grond voor de inbeslagneming van voorwerpen wordt opgenomen?³⁷

Genoegdoening van derden, waaronder slachtoffers, is een belang dat bij de (regeling van de) strafrechtspleging niet uit het oog kan worden verloren, maar het is geen zelfstandig strafvorderlijk doel.

³⁷ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking in: Herodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 109-111.

Onder 'het belang van de strafvordering' kan niet worden begrepen ervoor te zorgen dat degene die civielrechtelijk aanspraken op voorwerpen heeft, in dat civiele recht te beschermen.

Het is namelijk zo dat het toepassen van dwangmiddelen bijvoorbeeld binnentreden van woningen, huiszoeking of onderzoek aan lichaam of kleding ter inbeslagneming enkel en alleen ten behoeve van civielrechtelijke aanspraken van derden ongewenst en te ingrijpend is. De strafrechtspleging treedt dan immers erg ver buiten zijn oorspronkelijke grenzen. De genoemde strafvorderlijke bevoegdheden zijn door de wetgever ook niet met het oog op de civielrechtelijke belangen van derden geschapen. Dat betekent overigens niet dat de belangen van derden, met name rechthebbenden, volledig achter de horizon verdwijnen. Er is namelijk wellicht een verbetering van de regeling van de teruggave aan de rechthebbende mogelijk.

Moet artikel 105 Sv zodanig worden gewijzigd dat daarin de teruggave aan de civielrechtelijke rechthebbende voorop komt te staan in plaats van teruggave aan de degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen?

Het is in principe niet de bedoeling dat misdaad loont en dus moet de regeling van de teruggave in elk geval zodanig worden gewijzigd dat degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen maar die dat voorwerp onrechtmatig in bezit had, het voorwerp niet zo automatisch en gemakkelijk terugkrijgt als thans het geval is als de rechthebbende zich niet bij justitie gemeld heeft. Voorts mag de positie van de degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen niet uit het oog worden verloren.

Hem moet de gelegenheid worden geboden om een rechtsmiddel in te stellen voor het geval de strafvorderlijke overheid voornemens is om het voorwerp aan een ander terug te geven. Dit geldt met name voor de situatie dat de beslagene met die overheid van mening verschilt wie er rechthebbende op een voorwerp is.

Als uitgangspunt kan de regeling van het huidige artikel 105 Sv, waaraan een zekere scheiding tussen civiel- en strafrecht ten grondslag ligt, worden gehandhaafd. Aan dat artikel moet echter een voorziening worden toegevoegd voor het geval de officier van justitie van mening is dat degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen dit voorwerp onrechtmatig onder zich had. In dat geval kan de officier bij de rechter een beslissing uitlokken dat het voorwerp gedurende vijf jaar ten behoeve van de rechthebbende zal worden bewaard. Degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen wordt in deze procedure gehoord. Deze procedure is dan een aanvulling op de strafzaak maar is op zichzelf niet van strafvorderlijke aard. Er is eerder sprake van zaakwaarneming ten behoeve van de rechthebbende.

Meldt zich binnen de termijn van vijf jaren een rechthebbende aan, dan kan de officier van justitie tot teruggave aan deze persoon besluiten na mededeling van het voornemen daartoe aan degene onder wie het voorwerp in beslag is genomen.³⁸

Heeft er zich na die periode nog steeds geen rechthebbende gemeld, dan houdt de behartiging van diens belangen door de overheid op.

Het voorwerp wordt dan alsnog teruggegeven aan degene onder wie het in beslag is genomen, welke teruggave uiteraard de civielrechtelijke aanspraken van de rechthebbende niet aantast. Hieruit komt dan wel vast te staan dat diefstal in materieel opzicht inderdaad loont als er geen gelaedeerde is die zijn eigendom of bezit opeist. Het straf(proces)recht dient er namelijk niet toe om civielrechtelijke aanspraken van eigenaars en bezitters van voorwerpen als een zelfstandig belang te beschermen. Dat zullen zij in de eerste plaats zelf moeten doen, bijvoorbeeld door vaker en gedetailleerder aangifte van ontvreemding te doen.³⁹

³⁸ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking* in: *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 112-113.

³⁹ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking* in: *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 114.

Hoofdstuk 3 Het Juridisch kader van de vrijwillige medewerking

3.1. Algemeen

Het is vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dat een opsporingsambtenaar tot- in principe- ieder optreden gerechtigd is zolang en omdat de betrokken burger met het optreden instemt.⁴⁰ Door die instemming is de opsporingsambtenaar niet langer verplicht binnen het wettelijk kader van zijn bevoegdheden te opereren. Dit betekent niet dat enige vormvoorschriften niet van toepassing zijn, maar de opsporingsambtenaar mag ook handelingen verrichten waartoe de strafvorderlijke overheid in het algemeen of hij in het bijzonder nimmer bevoegd zou zijn als de burger niet zou meewerken. Zo bijvoorbeeld het ter inbeslagneming betreden van een woning van een burger ten aanzien van wie het nog maar de vraag is of er voldoende aanwijzingen bestaan om hem als verdachte aan te merken. Het komt vaak voor dat er voorwerpen in beslag worden genomen of woningen en andere plaatsen worden doorzocht op grond van de toestemming van de betrokkene daartoe. Het staat de burger vrij om te beslissen wat er met hem gebeurt en er zijn binnen het systeem van de strafvordering geen argumenten te vinden om de strafvorderlijke overheid het recht te ontzeggen om een beroep te doen op de vrijwillige medewerking van de burger.

De aan deze acceptatie ten grondslag liggende veronderstelling is dat zowel de opsporingsambtenaar als de achteraf oordelende rechter behoedzaam met de instemming van de betrokken burger omgaat en daarbij niet te snel zal aannemen dat de burger het optreden inderdaad heeft gewild. Immers, omdat de opsporingsambtenaar door de instemming van de burger niet gedwongen wordt binnen het kader van zijn wettelijke bevoegdheid te opereren, vallen daarmee ook de in de wettelijke bepalingen gelegen waarborgen voor de burger weg. De instemming van de burger is de enige basis waarop de rechtmatigheid van het overheidsoptreden in zo'n geval steunt. Dat dwingt tot behoedzaamheid. Het leidt bovendien tot het uitgangspunt dat de opsporingsambtenaar alleen dan op de instemming van de burger mag afgaan als hij na een in enigermate zorgvuldig onderzoek heeft vastgesteld dat de burger inderdaad met zijn optreden instemt. Zo nodig zal de opsporingsambtenaar daartoe zelf het initiatief moeten nemen bijvoorbeeld door de burger vooraf te vragen of hij met het optreden instemt en hem er daarbij op te wijzen dat hij zijn instemming niet hoeft te verlenen.

De Hoge Raad gaat ervan uit dat de burger met het optreden instemt, tenzij duidelijk blijkt dat hij er bezwaar tegen heeft gemaakt: 'niet toestemming' moet blijken, maar afwezigheid van bezwaar is voldoende. Dat laatste wordt al snel aangenomen.⁴¹

⁴⁰ HR 10 april 1979, NJ 1979, 483 (Huiszoeking met toestemming).

⁴¹ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking* in: *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 125-127.

Zo wordt bijvoorbeeld afwezigheid van bezwaar tegen binnentreden door opsporingsambtenaren afgeleid uit het feit dat een deur open staat.⁴² Het initiatief om bezwaar te maken wordt voorts volledig aan de betrokken burger gelaten; de opsporingsambtenaar is nimmer verplicht de burger te vragen of hij met het optreden instemt. Ook overigens worden geen voorwaarden gesteld aan de omstandigheden waaronder die 'toestemming' (rechtsgeldig) kan worden verleend of bezwaar kan worden gemaakt. Zo mag men toch eisen dat toestemming of afwezigheid van bezwaar alleen dan rechtsgeldig is als er geen reden is om aan de vrijwilligheid van de medewerking van de burger te twijfelen.

Eigenlijk is het aan de rechter om de eisen te stellen waaraan voldaan moet zijn alvorens aan te nemen dat in een concreet geval sprake is van een rechtsgeldige toestemming van de betrokken burger.⁴³

3.2 De inbeslagneming en huiszoeking bij geheimhouders

Soms kan het leven van een individu te veel worden. Dan is hulp van derden geïndiceerd. Die moet kunnen worden ingeroepen in de zekerheid dat daarbij besproken zaken niet in de openbaarheid zullen komen. Het Wetboek van Strafvordering houdt daar rekening mee. Onder andere in artikel 86 Sv worden aparte regels gegeven voor de inbeslagneming (artikel 85 lid 1 Sv) en de huiszoeking (artikel 86 lid 2 Sv) bij personen die uit hoofde van hun beroep, stand of ambt tot geheimhouding verplicht zijn en zich daarom op grond van artikel 198 Sv kunnen verschonen van het geven van een getuigenis. Tenzij de geheimhouder toestemt, moet zowel bij de inbeslagneming als bij de huiszoeking zijn geheimhoudingsplicht gerespecteerd worden. In artikel 86 Sv heeft de wetgever derhalve het belang van vertrouwelijke hulpverlening laten prevaleren boven het belang van de strafvordering, meer in het bijzonder de opsporing van strafbare feiten. Dit geldt ook als de geheimhouder zelf de verdachte is.

De toestemming als bedoeld in artikel 86 Sv kan worden verleend door de geheimhouder zelf, maar ook door een gemachtigde. Door die toestemming vallen beide beperkingen van artikel 86 lid 2 Sv weg: de huiszoeking mag zich dan ook uitstrekken tot andere brieven of geschriften dan die welke het voorwerp van het strafbaar feit uitmaken of tot het begaan daarvan gediend hebben.⁴⁴

⁴² HR 26 juni 1984, NJ 1986, 154. In dit arrest worden opsporingsambtenaren in eerste instantie de toegang tot de woning geweigerd. Als zij een uur later terugkeren heeft die eerste weigering in de opvatting van de HR geen betekenis meer. Als de bewoner tegen het tweede binnentreden niet opnieuw uitdrukkelijk bezwaar maakt, geschiedt dat tweede binnentreden niet tegen de wil.

⁴³ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking* in: *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 127-128.

⁴⁴ Zie hieromtrent P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking* in: *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991, p. 123-124.

3.3 Analyse Jurisprudentie

In deze paragraaf zal een korte analyse gegeven worden van de arresten die eerder in de hoofdstukken zijn aangehaald.

Basisgegevens van het arrest *Aanwezigheid RC bij huiszoeking* zijn:

Datum uitspraak	08-11-1988
Bron	Hoge Raad
Soort zaak	Straf
Vindplaats	NJ 1989/127

Dit arrest geeft aan dat de voortdurende aanwezigheid van de RC bij huiszoeking niet vereist is. In gevallen waarbij de RC gedurende de huiszoeking zich niet op de locatie van huiszoeking kan begeven of niet de volledige duur van de huiszoeking ter plekke aanwezig kan zijn, levert geen schending van de wet op. In artikel 98 Sv en artikel 99 Sv staat namelijk niet expliciet en met concrete bewoordingen aangegeven dat de RC fysiek aanwezig dient te zijn vanaf de aanvang tot en met het einde van de huiszoeking. Hieruit vloeit voort dat de huiszoeking wel onder supervisie van de RC dient te geschieden, echter zijn volledige fysieke aanwezigheid is daarbij geen noodzaak.

Basisgegevens van het arrest *Cocaine in keukenkastje* zijn:

Datum uitspraak	28-05-1985
Bron	Hoge Raad
Soort zaak	Straf
Vindplaats	NJ 1985/822

In dit arrest geeft het Hof aan dat er geen huiszoeking volgens artikel 85 Sv heeft plaatsgevonden aangezien de woning niet stelselmatig en gericht is onderzocht op de aanwezigheid van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen.

De politie bevond zich ongeveer een uur in de woning wat, gezien de tijdsduur, wel lijkt op een huiszoeking. Echter is er tijdens het optreden van de politie geen deuren, kasten, e.d. geforceerd en/of opengebroken. Uit het handelen van de politie, uit de informatie van het arrest, blijkt niet dat er sprake is geweest van een stelselmatig en gericht onderzoek aangezien de cocaïne zonder al te veel moeite is gevonden, zonder dat de politie daarbij dusdanige handelingen had te verrichten dat het geheel het karakter zou aannemen van een huiszoeking.

Basisgegevens van het arrest *Heroïne in linnenkast* zijn:

Datum uitspraak	17-03-1987
Bron	Hoge Raad
Soort zaak	Straf
Vindplaats	NJ 1988/155

Dit arrest geeft aan dat er door de politie gezocht is op een plek dat best wel privacygevoelig is: de linnenkast. In vergelijking met het arrest *Cocaïne in keukenkastje* waarbij de politie cocaïne aantrof in een kastje in de keuken, weegt de privacy gevoeligheid bij het arrest *Heroïne in linnenkast* wel zwaarder en dat mag niet uit het oog verloren worden: de plek waar er gezocht is. Echter is er bij het binnentreden door de politie, uit de informatie van het arrest, geen sprake geweest van het forceren en/of openbreken van deuren, kasten, e.d. waardoor er niet gesproken kan worden van een stelsmatig en gericht onderzoek.

Conclusie

In dit onderzoek is gezocht naar een antwoord op de vraag: 'Wanneer is er sprake van huiszoeking en wanneer van zoeken in een woning en wat is het belang van dit onderscheid?' Hiervoor is een onderzoek gedaan naar het toepassen van het dwangmiddel huiszoeking en de daaruit voortvloeiende aspecten.

Om het begrijpelijk te maken, volgt eerst een verkort overzicht van het geheel alvorens op de onderzoeksvraag in te gaan.

Dit werkstuk/thesis bespreekt het dwangmiddel *huiszoeking en het zoeken in een woning*. Vanwege het feit dat het bij de huiszoeking gaat om aantasting van de privacy van de burger, heeft de wetgever waarborgen dan wel eisen gesteld waaraan voldaan moeten worden alvorens een bevoegde autoriteit over kan gaan tot de uiteindelijke huiszoeking. Bij het toepassen van eerdergenoemd dwangmiddel moet er dan ook rekening gehouden worden met de belangen van de betrokken burger enerzijds, en anderzijds met de doelmatigheid van het strafproces dan wel met het onderzoek door de bevoegde autoriteit.

In de definitie van de huiszoeking, te lezen in paragraaf 1.1, moet de nadruk gelegd worden op de woorden 'stelselmatig' en 'gericht' omdat er van huiszoeking geen sprake is indien er niet stelselmatig en gericht is gezocht. Bovendien kan de huiszoeking, anders dan de term doet vermoeden, ook elders dan in een woning/woonhuis geschieden.

Voorafgaand aan de huiszoeking, hebben bevoegde autoriteiten een binnentredingsbevoegdheid welke geldt voor woningen. Indien er (nog) geen toestemming verleend is voor een huiszoeking, kan er toch wel sprake zijn van een bevoegdheid tot binnentreden. In gevallen waarbij het binnentreden zonder toestemming van de bewoner heeft plaatsgevonden, moet er daaromtrent een schriftelijk verslag worden opgemaakt om daarmee achteraf de rechtmatigheid van het binnentreden te controleren.

De wetgever heeft de Rechter-Commissaris aangesteld als te zijn de autoriteit met de bevoegdheid om tot huiszoeking en eventueel tot inbeslagneming over te gaan. De RC heeft hiervoor verlof nodig van het Hof van Justitie. Dit verlof kan gezien worden als een extra waarborg alvorens er tot huiszoeking over gegaan kan worden. Slechts in dringende gevallen wacht men niet op een beslissing van het HvJ en kan de RC ambtshalve of op vordering van de officier van justitie zonder verlof tot huiszoeking overgaan. Bovendien kan de RC zich bij elke actie laten vergezellen door andere personen met name door politieambtenaren.

Ook het 'zoeken in woning' is eerder in het werk besproken. Hierbij komt het erop neer dat een bevoegde autoriteit mag zoeken in een woning zolang het zoeken niet het karakter krijgt van een stelselmatig en gericht onderzoek.

Het stelselmatig en gericht onderzoek is van toepassing bij de huiszoeking en alles wat niet stelselmatig en gericht geschiedt, kan worden aangemerkt als 'zoeken in een woning' dan wel 'ander zoeken'.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat er van *huiszoeking* sprake is wanneer het onderzoek in een woning/pand stelselmatig en gericht plaatsvindt. Er moet aan bepaalde criteria worden voldaan om te kunnen spreken van een stelselmatig en gericht onderzoek.

Hieronder kan worden verstaan dat er sprake moet zijn van een grondig onderzoek in de woning. Dit gaat gepaard met (1) de duur van het onderzoek in de woning. Echter is dit criterium van weinige betekenis omdat een oppervlakkig onderzoek in een woning evenwel langer zou kunnen duren dan een grondig onderzoek in een andere woning.

Indien deuren geforceerd moeten worden of in geval van het openbreken van vloeren. Het gaat hierbij dan om (2) de intensiteit van het onderzoek. In dergelijk geval wordt het onderzoek aangemerkt als te zijn stelselmatig en gericht en is er dus sprake van huiszoeking.

Indien de privacy van de bewoner/betrokken burger ernstig wordt aangetast doordat gezocht wordt op privacygevoelige plekken, is er eveneens sprake van huiszoeking. (3) De plaats waar gezocht wordt is dus relevant om te kunnen beoordelen of er al dan niet sprake is van huiszoeking.

Indien er tijdens het onderzoek in de woning aan de drie (3) bovenstaande criteria is voldaan, dan is er sprake van huiszoeking.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat er sprake is van *zoeken in een woning* wanneer autoriteiten over een bevoegdheid tot binnentreden van een woning en over een algemene inbeslagnemingsbevoegdheid beschikken, waardoor zij een woning kunnen betreden en indien het voorwerp waarnaar gezocht wordt voor de hand ligt, dit in beslag genomen kan worden. Hierbij is er geen sprake van een stelselmatig en gericht onderzoek.

Het onderscheid tussen de huiszoeking en zoeken in een woning is van belang omdat er bij de huiszoeking, dus een stelselmatig en gericht onderzoek, de wetgever strengere waarborgen en eisen heeft gesteld waaraan voldaan moeten zijn alvorens het onderzoek kan plaatsvinden. Vanwege de vergaande aantasting van de privacy van de bewoner/burger kan dit onderzoek, de huiszoeking, niet door elke justitiële of opsporingsambtenaar geschieden. Bij het zoeken in een woning zijn er minder strengere waarborgen en eisen gesteld door de wetgever. Bovendien zijn er ook gevallen waarbij de bewoner vrijwillig instemt met zoeken in de woning omdat er hierbij geen sprake is van vergaande aantasting van de privacy. Het onderscheid is dus van belang zodat het juiste onderzoek verricht kan worden in het juiste geval zonder dat wettelijke waarborgen en eisen geschonden worden en daarmee het privéleven van de burger onnodig verstoord wordt.

Aanbevelingen

Het toepassen van het dwangmiddel huiszoeking is ingrijpend en heeft derhalve verstrekkende gevolgen indien zulks niet correct en/of onbevoegd zou worden toegepast. Het is dus noodzakelijk dat toepassing van elke dwangmiddel, in deze het dwangmiddel huiszoeking, binnen de wettelijke kaders plaats vindt en onredelijke toepassing van het dwangmiddel huiszoeking door de autoriteiten aan banden te leggen oftewel volledig te voorkomen.

Er moet namelijk een goede balans blijven tussen vrijheid enerzijds en veiligheid anderzijds. Om dit te bewerkstelligen kunnen wettelijke regelingen aangaande het dwangmiddel huiszoeking en in het verlengde daarvan, de inbeslagneming, zodanig worden aangepast of bijgespijkerd, dat de opsporing en alle daaraan verbonden procedures dusdanig kan geschieden zonder dat er daarbij sprake is of zal zijn van een ernstige inbreuk van burgerrechten.

Bij huiszoeking valt dan voornamelijk te denken aan het recht op privacy dat niet geschonden moet worden. Een concreet voorbeeld wat betreft de inbeslagneming is namelijk dat voorwerpen in uitzonderlijke gevallen worden teruggegeven aan degene onder wie het in beslag was genomen indien er na een bepaalde tijd geen rechthebbende heeft aangemeld. Indien een rechthebbende zich niet aanmeldt bij de autoriteiten voor teruggave van zijn voorwerpen en/of goederen, zal daar dan wel een reden voor zijn. Het mag dan geenszins betekenen dat de voorwerpen dan maar afgegeven worden aan degene onder wie het in beslag was genomen. Dat zou namelijk betekenen dat misdaad wel uiteindelijk zijn doel heeft bereikt. Hierin moet de wetgever inspringen. Artikel 82 Sv kan worden verruimd wat betreft de inbeslagneming. Inbeslaggenomen voorwerpen dienen, in gevallen waarbij de rechthebbende zich niet heeft aangemeld en naaste familieleden er niet zijn, in de boezem van de staat terecht te komen. Afhankelijk van wat de inbeslaggenomen voorwerpen inhouden, kunnen die op een openbare veiling verkocht worden waarbij de inkomsten in staatskas terecht dienen te komen.

De meest voor de hand liggende aanpak is verder het breedvoerig opleiden van politiefunctionarissen in het toepassen van *dwangmiddelen* (ruim genomen), wanneer een specifiek dwangmiddel wel of niet mag worden gehanteerd en onder welke concrete omstandigheden zulks mag geschieden. Dit wordt nodig geacht omdat de politieambtenaar niet van rechtswege bevoegd is tot huiszoeking en binnentreden. Helaas blijkt in de praktijk dat zulks toch gebeurt.

Ter voorkoming van inbreuk van privacy van de burger en om het vertrouwen van de burger in de politie te waarborgen, moet het toepassen van het dwangmiddel huiszoeking enerzijds met alle nodige behoedzaamheid geschieden zonder de opsporing anderzijds te belemmeren.

Bronvermelding

➤ Literatuurlijst

1. J. Wöretshofer, *Huiszoeking*, in: G.P.M.F. Mols, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Gouda Quint, Deventer 1997.
2. L.E.M. Hendriks, J.H. Klifman, G.P.M.F. Mols, J. Wöretshofer, *Hoofdstukken strafprocesrecht*, Samsom H.D. Tjeenk Willink, Alphen aan den Rijn, 1990.
3. G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1993.
4. G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Gouda Quint, Arnhem 1995.
5. P.A.M. Mevis, *Inbeslagneming en huiszoeking*, in: D.R. Doorenbos, R.J. Verweij, *Hercodificatie Wetboek van Strafvordering*, Ars Aequi Libri, Nijmegen 1991.

➤ Wetgeving

1. Surinaams Wetboek van Strafrecht (Wet van 30 Maart 2015)
2. Surinaams Wetboek van Strafvordering S.B. 2004 no. 105
3. Wet Verdovende Middelen S.B. 2002 no. 68
4. Grondwet van de Republiek Suriname S.B. 1992 no. 38

➤ Jurisprudentie

1. Aanwezigheid RC bij huiszoeking HR 8-11-1988, NJ 1989, 127
2. Cocaïne in keukenkastje HR 28-5-1985, NJ 1985, 822
3. Heroïne in linnenkast HR 17-3-1987, NJ 1988, 155

➤ Websites

www.google.com: Het Nederlands strafprocesrecht/dwangmiddel huiszoeking/aspecten dwangmiddelen strafprocesrecht + Jurisprudentie huiszoeking en inbeslagneming.

Bijlage 1

Aanwezigheid RC bij huiszoeking

Arrest

Op het beroep in cassatie in het belang der wet van de PG bij de HR der Nederlanden tegen een arrest van het Hof te Amsterdam van 3 februari 1987 in de zaak van Wilhelmus Antonius M., geboren te Beverwijk op 30 april 1943, te Heemskerk.

Hoge Raad

Het bestreden arrest:

Het Hof heeft vernietigd een vonnis van de Rechtbank te Haarlem van 25 juli 1986 en opnieuw recht doende het ten laste gelegde niet bewezenverklaard en de verdachte vrijgesproken.

Een redelijke wetsuitlegging noopt ertoe aan te nemen dat in het eerste lid van artikel 99 Sv tot uitdrukking wordt gebracht dat een huiszoeking dient te geschieden onder leiding van de RC, welke leiding mede ten doel heeft te waarborgen dat bij de huiszoeking de grenzen van de wettelijke bevoegdheden niet worden overschreden.

Dit in aanmerking genomen behoeft de omstandigheid dat de RC na met de huiszoeking te zijn aangevangen niet steeds ter plaatse blijft maar zich naar elders begeeft terwijl intussen opsporingsambtenaren - in tegenwoordigheid van de OvJ of van de hulpofficier die hem vervangt - de tot de huiszoeking behorende handelingen verrichten, niet uit te sluiten dat de huiszoeking nochtans geschiedt door de RC, aangezien immers de moderne communicatiemiddelen het mogelijk maken enerzijds dat de eerder genoemde personen onderscheidenlijk de persoon bij wie de huiszoeking geschiedt zich tijdens de huiszoeking tot de RC wenden ten einde diens beslissing in te roepen, anderzijds dat de RC desgewenst nadere instructies met betrekking tot de huiszoeking kan blijven geven, een en ander alsof hij, de RC, ter plaatse aanwezig is.

Beslissing; de HR:

Vernietigt in het belang der wet het bestreden arrest.

Het bestreden arrest

Het arrest van het Hof houdt voor zover hier van belang in: het verweer van de verdachte. De raadsman van verdachte heeft aangevoerd dat het bewijsmateriaal in verband met de feiten van de tenlastelegging op onrechtmatige wijze is verkregen.

De gronden waarop dit verweer berust laten zich als volgt samenvatten: De raadsman van verdachte heeft tot verweer aangevoerd dat de huiszoekingen niet zijn geschied door de RC op de wijze als bedoeld in artikel 99 Sv, nu deze, volgens de desbetreffende processen-verbaal niet voortdurend aanwezig is geweest bij ieder van de huiszoekingen (2) die op hetzelfde moment plaatsvonden.

Het Hof overweegt vervolgens als volgt:

Volgens de opgemaakte processen-verbaal hebben de huiszoeken plaatsgevonden op grond van artikel 98 Sv. Voorts komt uit deze stukken vast te staan dat de RC onder wiens leiding beide huiszoeken plaatsvonden niet voortdurend aanwezig heeft kunnen zijn bij elk van beide huiszoeken, aangezien deze ongeveer te zelfde tijd hebben plaatsgevonden. Artikel 99 Sv bepaalt dat de huiszoeking geschiedt door de RC, hetgeen inhoudt dat de RC bevoegd en belast is met de feitelijke leiding en het daadwerkelijk toezicht op de huiszoeking, waartoe zijn voortdurende aanwezigheid gedurende de huiszoeking wordt vereist.

Aangezien uit stukken is komen vast te staan dat bij de huiszoeken niet voortdurend een RC aanwezig is geweest in strijd met de tekst en de strekking van artikel 99 Sv, moet het in het kader van deze huiszoeken en uit de daaruit voortgevloeide inbeslagnemingen vergaarde bewijsmateriaal geacht worden onrechtmatig te zijn verkregen en kan dit niet meewerken tot bewijs van de aan verdachte ten laste gelegde strafbare feiten. Bij gebreke van voldoende ander wettig en overtuigend bewijs komt het Hof tot het oordeel dat hetgeen verdachte ten laste gelegd is, niet bewezen is zodat hij daarvan moet worden vrijgesproken.

Het standpunt van het Hof

Het Hof beroept zich op de wettekst van de eerste zin van artikel 99 lid 1 Sv luidende: *Huiszoeking geschiedt door de RC zoveel mogelijk in tegenwoordigheid van de OvJ*. Uitsluitend afgaande op het eerste gedeelte van deze tekst kan men het standpunt van het Hof inderdaad verdedigen. Volgens deze woorden, in artikel 99 lid 1 Sv, wordt aannemelijk dat de RC de huiszoeking zelf, persoonlijk, verricht en daarom voortdurend aanwezig zal dienen te zijn. Het bepaalde omtrent de tegenwoordigheid/aanwezigheid van de OvJ, duidt er ook al op dat, volgens de wetgever, de lijfelijke aanwezigheid van de RC vereist zal zijn. Ook uit andere bepalingen van het Wetboek van Strafvordering volgt eveneens direct of indirect aan te nemen dat de aanwezigheid van de RC niet gemist kan worden.

Ook legt het Hof verband met het strikte stelsel van waarborgen waarmee de wetgever de huiszoeking als dwangmiddel heeft omringd. Immers, reeds uit het enkele feit dat de huiszoeking, als diepingrijpend dwangmiddel, mag worden uitgeoefend door de onafhankelijke en onpartijdige rechter, ter waarborg van de rechten van de verdachte en in het belang van een objectief onderzoek, rechtvaardigt in ieder geval de wenselijkheid van de aanwezigheid van de RC. Daarom heeft de wetgever ook voorzien in vervanging in de gevallen van verhindering van de RC (zie bijvoorbeeld artikel 99 lid 2 Sv).

Het Hof leidt uit de wettekst, artikel 99 lid 1 Sv, de leidinggevende taak van de RC en het genoemde stelsel van de wet niet slechts af dat aanwezigheid van de rechter bij de huiszoeking vanaf het begin tot het eind, vereist is maar ook dat het uit de huiszoeking vergaarde bewijsmateriaal, in het bijzonder de daaruit voortgevloeide inbeslagnemingen, geacht moet worden onrechtmatig te zijn verkregen en niet kan meewerken tot bewijs van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten.

Vast staat de bevoegdheid van de RC om de huiszoeking zelf, persoonlijk, uit te voeren. Hierop vult de wetgever aan door aan te geven dat de RC zich kan doen bijstaan door opsporingsambtenaren.

Leidinggeven aan en toezicht houden op de huiszoeking kan wel plaatsvinden buiten directe aanwezigheid van de RC. Hieraan kan worden toegevoegd dat naarmate de telecommunicatiemiddelen beter worden, de feitelijke afstand tussen RC en de te doorzoeken woning/ pand groter kan zijn.

Het stelsel van waarborgen waarmee de wetgever de huiszoeking heeft omringd, verplicht de RC om voortdurend bij de huiszoeking aanwezig te zijn. De bevoegdheden en de plichten van de RC staan omschreven in de wet en uit artikel 99 Sv kan niet meer worden afgeleid dan de bevoegdheid van de RC om persoonlijk te zoeken en de plicht leiding te geven aan en toezicht te houden op de huiszoeking. De wijze waarop de rechter zich van deze verplichtingen afwendt, dient te worden beoordeeld aan de hand van het doel en de strekking van artikel 99 lid 1 Sv.

Wat misschien ook aannemelijk is, is dat wanneer de belangen van de verdachte, naar het oordeel van de RC, niet (meer) in geding zijn omdat onder zijn leiding daarin voldoende is voorzien, kan hij (de RC), in het belang der strafvordering, het verrichten van andere huiszoekingen in dezelfde zaak, de plaats der huiszoeking (tijdelijk) verlaten.

Er kan misschien niet hard gezegd worden dat er sprake is van schending van het recht, in het bijzonder schending van artikel 99 lid 1 Sv, omdat er uit de bewoordingen van de bepaling van voornoemd artikel en uit het stelsel van waarborgen niet afgeleid kan worden dat de RC gedurende de huiszoeking voortdurend aanwezig moet zijn (dus vanaf het begin tot het eind van de huiszoeking strikt aanwezig). Het blijkt ten onrechte omdat noch uit artikel 99 lid 1 Sv, noch uit andere wetsbepalingen of uit het stelsel van waarborgen volgt dat de RC voortdurend bij de huiszoeking lijfelijk aanwezig dient te zijn, en/of verzuim en niet-inachtneming nietigheid met zich meebrengt. Uit het geheel arrest blijkt bovendien dat al het bewijsmateriaal dat vergaard is bij de huiszoeking, tijdens de afwezigheid van de RC, geacht moet worden rechtmatig te zijn verkregen en tot het bewijs van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten mag meewerken omdat het Hof, zo blijkt, heeft nagelaten te onderzoeken en vast te stellen dat als gevolg van de genoemde (tijdelijke) afwezigheid van de RC de belangen van de verdachte wezenlijk zijn geschaad en het Hof derhalve zijn arrest in dit opzicht niet naar de eisen der wet met redenen heeft omkleed.

Bijlage 2

Cocaïne in keukenkastje

Arrest

In de woning van de verdachte is in een plastic zakje verpakte cocaïne aangetroffen bij onderzoek in een hangend kastje in de keuken. Ten laste van de verdachte is bewezenverklaard dat hij te Amsterdam op 10 november 1983, tezamen en in vereniging met anderen, opzettelijk aanwezig heeft gehad een bepaalde hoeveelheid cocaïne (ongeveer 50 gram).

Het Hof heeft in hoger beroep een vonnis van de Rechtbank te Amsterdam van 27 februari 1984 bevestigd waarbij de verdachte is veroordeeld ter zake van *medeplegen van het opzettelijk handelen in strijd met het in artikel 2 lid 1 onder C Opiumwet gegeven verbod*. Het Hof heeft de verdachte veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, alsmede tot een geldboete van twintigduizend gulden, te vervangen door vier maanden hechtenis. Schending en/of verkeerde toepassing van het recht, in het bijzonder van artikel 9 van de Opiumwet (artikel 10 Wet Verdovende Middelen).

Omdat geen van de middelen die namens de verdachte door diens advocaat werden gepresenteerd, tot cassatie kan leiden, terwijl de Hoge Raad ook geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, moet het beroep worden verworpen. De Hoge Raad verworpt vervolgens dan ook het beroep.

Bijlage 3

Heroïne in linnenkast

Brondocumenten

ECLI:NL:HR:1987:AC9760, Uitspraak, Hoge Raad (Strafkamer), 17-03-1987.

ECLI:NL: PHR:1987:AC9760, Conclusie, Hoge Raad (Advocaat-Generaal), 17-03-1987.

Essentie

De bevoegdheid tot binnentreden in een woning tegen de wil van de bewoner en daarvoor vatbare voorwerpen in beslag te nemen conform artikel 9 lid 3 en 6 Opiumwet (artikel 10 lid 3 en lid 6 Wet Verdovende Middelen), laat geen ruimte voor een stelselmatig en gericht onderzoek op de aanwezigheid van voor inbeslagneming vatbare voorwerpen.

Voorgaande uitspraak

Arrest op het beroep in cassatie tegen een arrest van het Hof te Amsterdam van 8 juli 1985 in de strafzaak tegen Judith Grace Elinor F., geboren te Curaçao (Nederlandse Antillen) op 16 okt. 1953, te Breda.

